2024/1349

22.5.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/1349

(2024. gada 14. maijs),

ar ko izveido atgriešanas robežprocedūru un groza Regulu (ES) 2021/1148

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumus ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumus ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Savienībai, veidojot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, būtu jānodrošina, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām, jāizstrādā kopēja politika patvēruma un migrācijas, ārējo robežu kontroles un atgriešanas jomā un jānovērš neatļauta pārvietošanās starp dalībvalstīm, pamatojoties uz solidaritāti un taisnīgu atbildības sadalījumu starp dalībvalstīm, – politika, kas ir taisnīga arī attiecībā pret trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem un pilnībā ievēro pamattiesības.

(2) Šīs regulas mērķis ir racionalizēt, vienkāršot un saskaņot dalībvalstu procesuālo kārtību, izveidojot atgriešanas robežprocedūru. Minētā procedūra būtu jāpiemēro trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1348 ([4]) paredzētās patvēruma robežprocedūras (“patvēruma robežprocedūra”) ietvaros.

(3) Attiecībā uz tām dalībvalstīm, kurām Regula (ES) 2024/1348 nav saistoša, šajā regulā ietvertās atsauces uz Regulas (ES) 2024/1348 noteikumiem būtu jāsaprot kā atsauces uz līdzvērtīgiem noteikumiem, kurus tās varētu būt ieviesušas savos valsts tiesību aktos.

(4) Attieksmē pret personām, uz kurām attiecas šī regula, dalībvalstīm ir saistoši pienākumi, kas paredzēti starptautiskajos tiesību instrumentos, kuros tās ir puses.

(5) Piemērojot šīs regulas noteikumus, kas var skart nepilngadīgos, dalībvalstīm pirmām kārtām būtu jāņem vērā bērna intereses.

(6) Daudzi starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiek pausti pie dalībvalsts ārējās robežas vai tranzīta zonā, tostarp tos pauž personas, kas aizturētas saistībā ar ārējās robežas neatļautu šķērsošanu, proti, tieši tajā brīdī, kad tiek neatbilstīgi šķērsota ārējā robeža, vai minētās ārējās robežas tuvumā pēc tās šķērsošanas, vai personas, kuras izkāpušas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas. Lai veiktu identifikāciju, drošības un veselības pārbaudi pie ārējās robežas un novirzītu attiecīgos trešo valstu valstspiederīgos un bezvalstniekus uz attiecīgām procedūrām, ir

([1]) OV C 75, 10.3.2017., 97. lpp. un OV C 155, 30.4.2021., 64. lpp.
([2]) OV C 207, 30.6.2017., 67. lpp. un OV C 175, 7.5.2021., 32. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2024. gada 10. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 14. maija lēmums.
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1348 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES (OV L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

nepieciešams skrīnings. Trešo valstu valstspiederīgie un bezvalstnieki pēc skrīninga būtu jānovirza uz attiecīgo patvēruma vai atgriešanas procedūru, vai arī ieceļošana viņiem būtu jāatsaka. Tādēļ būtu jāizveido pirmsieceļošanas posms, kas sastāv no skrīninga un patvēruma robežprocedūras, ja tā ir piemērojama, un atgriešanas robežprocedūras. Vajadzētu būt netraucētām un efektīvām saiknēm starp visiem attiecīgo procedūru posmiem attiecībā uz jebkuru neatbilstīgu ierašanos.

(7) Ieceļošana teritorijā nav jāatļauj, ja pieteikuma iesniedzējam nav tiesību palikt, ja viņš nav lūdzis atļauju palikt Regulā (ES) 2024/1348 paredzētās pārsūdzības procedūras nolūkos vai ja tiesa ir nolēmusi, ka viņam nebūtu jāatļauj palikt līdz šādas pārsūdzības procedūras iznākumam. Lai šādos gadījumos nodrošinātu nepārtrauktību starp patvēruma procedūru un atgriešanas procedūru, atgriešanas procedūra arī būtu jāveic robežprocedūras ietvaros laikposmā, kas nepārsniedz 12 nedēļas. Minētais laikposms būtu jāskaita no brīža, kad pieteikuma iesniedzējam, trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam vairs nav tiesību palikt vai vairs nav atļauts palikt.

(8) Lai garantētu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts robežprocedūras ietvaros, gadījumos, kad dalībvalsts ir nolēmusi nepiemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK ([5]) noteikumus, ievērojot attiecīgo tajā noteikto atkāpi, trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, un attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam neizdod atgriešanas lēmumu, attieksmei pret attiecīgo pieteikuma iesniedzēju, trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku un viņa aizsardzības līmenim būtu jāatbilst Direktīvas 2008/115/EK noteikumiem par labvēlīgākiem nosacījumiem, attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem neattiecas minētā direktīva, un vajadzētu būt līdzvērtīgam tam, kāds piemērojams personām, uz kurām attiecas atgriešanas lēmums.

(9) Piemērojot atgriešanas robežprocedūru, būtu jāpiemēro daži Direktīvas 2008/115/EK noteikumi, jo tie reglamentē atgriešanas robežprocedūras elementus, kas nav noteikti šajā regulā, jo īpaši tie, kas attiecas uz definīcijām, labvēlīgākiem noteikumiem, neizraidīšanu (*non-refoulement*), bērna interesēm, ģimenes dzīvi un veselības stāvokli, bēgšanas iespējamību, pienākumu sadarboties, laikposmu brīvprātīgai izceļošanai, atgriešanas lēmumu, izraidīšanu, izraidīšanas atlikšanu, nepavadītu nepilngadīgo atgriešanu un izraidīšanu, ieceļošanas aizliegumiem, garantijām pirms atgriešanas, aizturēšanu, aizturēšanas apstākļiem, nepilngadīgo un ģimeņu aizturēšanu un ārkārtas situācijām. Lai samazinātu to trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku neatļautas ieceļošanas un kustības risku, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi un uz kuriem attiecas atgriešanas robežprocedūra, būtu jāpiešķir laikposms brīvprātīgai izceļošanai. Minētais brīvprātīgas izceļošanas laikposms būtu jāpiešķir tikai pēc pieprasījuma, un tam nebūtu jāpārsniedz 15 dienas un nebūtu jāpiešķir tiesības ieceļot attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Attiecīgajām personām visi to rīcībā esoši derīgi ceļošanas dokumenti būtu jānodod kompetentajām iestādēm uz tik ilgu laiku, cik tas ir nepieciešams, lai novērstu viņu bēgšanu. Šajā regulā paredzētie noteikumi par atgriešanu neskar dalībvalstu diskrecionāro iespēju jebkurā brīdī nolemt piešķirt trešās valsts valstspiederīgajam, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā, autonomu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības uzturēties līdzjūtības, humānu vai citu apsvērumu dēļ.

(10) Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, atgriešanas robežprocedūras maksimālajā laikposmā neatgriežas vai netiek izraidīts, atgriešanas procedūra būtu jāturpina, kā paredzēts Direktīvā 2008/115/EK.

(11) Ja pieteikuma iesniedzējam, trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas aizturēts Regulā (ES) 2024/1348 paredzētās patvēruma robežprocedūras laikā, vairs nav tiesību palikt un nav atļauts palikt, dalībvalstīm būtu jāspēj turpināt aizturēšanu nolūkā novērst ieceļošanu teritorijā un veikt atgriešanas procedūru, saskaņā ar Direktīvā 2008/115/EK noteiktajām garantijām un aizturēšanas apstākļiem. Vajadzētu arī būt iespējamam aizturēt pieteikuma iesniedzēju, trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kas šādas patvēruma robežprocedūras laikā nav bijis aizturēts un kam vairs nav tiesību palikt un kam nav atļauts palikt, ja pastāv bēgšanas iespējamība, ja viņš izvairās no atgriešanas vai traucē to, vai ja viņš apdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai valsts drošību. Minētā aizturēšana būtu jāpiemēro uz iespējami īsu laikposmu, un tai nebūtu jāpārsniedz atgriešanas robežprocedūras maksimālais ilgums. Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, minētajā laikposmā neatgriežas vai netiek izraidīts un atgriešanas robežprocedūru beidz piemērot, būtu jāpiemēro Direktīva 2008/115/EK. Minētajā direktīvā noteiktajā maksimālajā aizturēšanas laikposmā būtu jāieskaita aizturēšanas laikposms, kas piemērots atgriešanas robežprocedūras laikā.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

(12) Atgriešanas robežprocedūra būtu jāatvieglo krīzes situācijā, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1359 ([6]), to neatbilstīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku atgriešana, kuru pieteikums ir noraidīts krīzes kontekstā patvēruma robežprocedūrā un kuriem nav tiesību palikt un kuriem nav atļauts palikt, nodrošinot kompetentajām valsts iestādēm nepieciešamos instrumentus un pietiekamu laikposmu, lai ar pienācīgu rūpību varētu īstenot atgriešanas procedūras. Lai varētu efektīvi reaģēt uz krīzes situācijām, vajadzētu būt iespējamam atgriešanas robežprocedūru krīzes situācijā piemērot arī tiem atgriešanas robežprocedūrai pakļautiem pieteikuma iesniedzējiem, trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums tika noraidīts, pirms tika pieņemts Regulā (ES) 2024/1359 paredzētais Padomes īstenošanas lēmums, ar ko paziņo, ka dalībvalsts saskaras ar krīzes situāciju, un kuriem nav tiesību palikt un kuriem nav atļauts palikt pēc šāda lēmuma pieņemšanas.

(13) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 72. pantu šī regula neietekmē dalībvalstu to pienākumu izpildi, kuri attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības nodrošināšanu.

(14) Lai nodrošinātu šajā regulā noteikto atgriešanas robežprocedūras noteikumu saskaņotu īstenošanu līdz laikam, kad sākas tās piemērošana, būtu jāizstrādā un jāīsteno īstenošanas plāni Savienības un valstu līmenī, kuros apzinātas nepilnības un operatīvie pasākumi attiecībā uz katru dalībvalsti.

(15) Šīs regulas piemērošana būtu regulāri jāizvērtē.

(16) Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1148 ([7]) izveidots kā daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, politikas mērķis ir nodrošināt spēcīgu un efektīvu Eiropas integrēto robežu pārvaldību pie ārējām robežām, tostarp, novēršot un atklājot nelikumīgu imigrāciju un efektīvi pārvaldot migrācijas plūsmas. Dodot iespēju finansēt atbalstu saskaņā ar minēto instrumentu solidaritātes darbībām Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1351 ([8]) ietvaros, tiktu dots ieguldījums Regulas (ES) 2021/1148 mērķu sasniegšanā. Tāpēc Regula (ES) 2021/1148 būtu jāgroza.

(17) Vajadzētu būt iespējamam izmantot Integrētā Robežu pārvaldības fonda un citu attiecīgu Savienības fondu ("fondi") resursus, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm to centienos piemērot Regulu (ES) 2024/1351, saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē fondu izmantošanu, un neskarot citas prioritātes, kuras atbalsta fondi. Minētajā sakarā dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot piešķīrumus saskaņā ar savām attiecīgajām programmām, tostarp summas, kas tiks darītas pieejamas pēc vidusposma pārskatīšanas. Vajadzētu būt iespējamam tematisko mehānismu ietvaros darīt pieejamu papildu atbalstu, jo īpaši tām dalībvalstīm, kurām varētu būt vajadzība palielināt savas spējas pie robežām.

(18) Regula (ES) 2021/1148 būtu jāgroza, lai garantētu pilnīgu ieguldījumu solidaritātes darbību kopējos attiecināmajos izdevumos no Savienības budžeta, kā arī lai ieviestu konkrētas ziņošanas prasības attiecībā uz minētajām darbībām kā daļu no spēkā esošajiem ziņošanas pienākumiem par fondu īstenošanu. Minētā regula būtu jāgroza arī tādēļ, lai dotu dalībvalstīm iespēju sniegt finansiālu ieguldījumu Integrētajā Robežu pārvaldības fondā ārējo piešķirto ieņēmumu veidā.

(19) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, izveidot atgriešanas robežprocedūru, paredzēt konkrētus pagaidu noteikumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis spēj risināt krīzes situācijas, un dot iespēju finansēt Regulā (ES) 2021/1148 paredzēto atbalstu solidaritātes darbībām Regulas (ES) 2024/1351 ietvaros, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1359 (2024. gada 14. maijs), ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā un ar ko groza Regulu (ES) 2021/1147 (OV L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda (OV L 251, 15.7.2021., 48. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1351 (2024. gada 14. maijs) par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Regulas (ES) 2021/1147 un (ES) 2021/1060 un atceļ Regulu (ES) Nr. 604/2013 (OV L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(20) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro. Tā kā šī regula pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo regulu, izlemj, vai tā šo regulu ieviesīs savos tiesību aktos.

(21) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK ([9]), tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.

(22) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ([10]), šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK ([11]) 1. panta A. punktā.

(23) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ([12]) šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A. punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK ([13]) 3. pantu.

(24) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ([14]) šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A un B punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES ([15]) 3. pantu.

(25) Šī regula ievēro pamattiesības un principus, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("Harta"). Jo īpaši šī regula tiecas nodrošināt, lai pilnībā tiktu ievērota cilvēka cieņa un veicināta Hartas 1., 4., 8., 18., 19., 21., 23., 24. un 47. panta piemērošana,

([9]) Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).
([10]) OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.
([11]) Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).
([12]) OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.
([13]) Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).
([14]) OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.
([15]) Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula izveido atgriešanas robežprocedūru. To piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts Regulas (ES) 2024/1348 43.–54. pantā paredzētās patvēruma robežprocedūras ("patvēruma robežprocedūra") ietvaros. Tā arī paredz pagaidu konkrētus noteikumus par atgriešanas robežprocedūru krīzes situācijās, kā definēts Regulas (ES) 2024/1359 1. panta 4. punktā.

Šī regula arī groza Regulu (ES) 2021/1148 nolūkā dot iespēju izmanot minētajā regulā paredzēto finanšu atbalstu solidaritātes darbībām Regulas (ES) 2024/1351 ietvaros.

2. Pagaidu pasākumi, kas pieņemti, ievērojot šīs regulas III nodaļu, atbilst nepieciešamības un samērīguma prasībām, ir piemēroti izvirzīto mērķu sasniegšanai un nodrošina pieteikuma iesniedzēju tiesību aizsardzību, un atbilst dalībvalstu pienākumiem, kas paredzēti Hartā un starptautiskajās tiesībās.

3. Šīs regulas III nodaļā paredzētos pasākumus piemēro vienīgi tiktāl, cik strikti nepieciešams attiecīgā situācijā, pagaidu un ierobežotā veidā un tikai ārkārtas apstākļos. Pēc pieprasījuma dalībvalstis var piemērot III nodaļā paredzētos pasākumus tikai tādā apmērā, kāds paredzēts Regulas (ES) 2024/1359 4. panta 3. punktā minētajā lēmumā.

2. pants

Atsauces uz Regulu (ES) 2024/1348

Attiecībā uz tām dalībvalstīm, kurām Regula (ES) 2024/1348 nav saistoša, šajā regulā ietvertās atsauces uz Regulas (ES) 2024/1348 noteikumiem saprot kā atsauces uz līdzvērtīgiem noteikumiem, kurus tās varētu būt ieviesušas savos valsts tiesību aktos.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) "starptautiskās aizsardzības pieteikums" vai "pieteikums" ir starptautiskās aizsardzības pieteikums vai pieteikums, kā definēts Regulas (ES) 2024/1348 3. panta 12) punktā;

b) "pieteikuma iesniedzējs" ir pieteikuma iesniedzējs, kā definēts Regulas (ES) 2024/1348 3. panta 13) punktā.

II NODAĻA

ATGRIEŠANAS ROBEŽPROCEDŪRA

4. pants

Atgriešanas robežprocedūra

1. Trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts patvēruma robežprocedūras ietvaros, neļauj ieceļot attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

2. Dalībvalstis pieprasa 1. punktā minētajām personām uz laiku, kas nepārsniedz 12 nedēļas, uzturēties vietās pie ārējās robežas vai tranzīta zonās, vai to tuvumā. Ja dalībvalsts nevar šādas personas izmitināt minētajās vietās, tā var izmantot citas vietas savā teritorijā. 12 nedēļu laikposms sākas no dienas, kad pieteikuma iesniedzējam, trešās valsts

valstspiederīgajam vai bezvalstniekam vairs nav tiesību palikt un nav atļauts palikt. Prasību uzturēties konkrētā vietā saskaņā ar šo punktu neuzskata par atļauju ieceļot vai uzturēties dalībvalsts teritorijā. Apstākļi minētajās vietās atbilst standartiem, kas ir līdzvērtīgi materiālo uzņemšanas apstākļu un veselības aprūpes standartiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1346 ([16]) 19. un 20. pantu, kā tie piemērojami personām, kuras joprojām tiek uzskatītas par pieteikuma iesniedzējiem.

3. Šā panta nolūkiem piemēro Direktīvas 2008/115/EK 3. pantu, 4. panta 1. punktu, 5. pantu, 6. panta 1.–5. punktu, 7. panta 2. un 3. punktu, 8.–11. pantu, 12. pantu, 14. panta 1. punktu, 15. panta 2.–4. punktu un 16.–18. pantu.

4. Ja atgriešanas lēmumu nevar izpildīt maksimālajā laikposmā, kas minēts 2. punktā, dalībvalstis turpina atgriešanas procedūras saskaņā ar Direktīvu 2008/115/EK.

5. Neskarot 1. punktā minēto personu iespēju jebkurā laikā atgriezties brīvprātīgi, tām piešķir laikposmu brīvprātīgai izceļošanai, ja vien nepastāv bēgšanas iespējamība vai to pieteikums patvēruma robežprocedūras ietvaros nav noraidīts kā acīmredzami nepamatots, vai attiecīgā persona neapdraud dalībvalstu sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai valsts drošību. Brīvprātīgas izceļošanas laikposmu piešķir tikai pēc pieprasījuma, un tas nepārsniedz 15 dienas un nepiešķir tiesības ieceļot attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Šā punkta nolūkos šādas personas nodod kompetentajām iestādēm visus savā rīcībā esošus derīgus ceļošanas dokumentus uz tik ilgu laiku, cik tas nepieciešams, lai novērstu bēgšanu.

6. Dalībvalstis, kuras pēc pieteikuma noraidīšanas patvēruma robežprocedūras ietvaros izdod ieceļošanas atteikumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 ([17]) 14. pantu un kuras ir nolēmušas nepiemērot Direktīvu 2008/115/EK, šādos gadījumos, ievērojot minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu, nodrošina, ka attieksme pret trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, uz kuriem attiecas ieceļošanas atteikums, un viņu aizsardzības līmenis atbilst Direktīvas 2008/115/EK 4. panta 4. punktā noteiktajam un ir līdzvērtīgi šīs regulas šā panta 2. punktā un 5. panta 4. punktā paredzētajai attieksmei un aizsardzības līmenim.

5. pants

Aizturēšana

1. Aizturēšanu var piemērot tikai kā galēju līdzekli gadījumā, ja tā izrādās nepieciešama, pamatojoties uz katras lietas individuālu novērtējumu, un ja citus, mazāk ierobežojošus, līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot.

2. Šīs regulas 4. panta 1. punktā minētās personas, kuras aizturētas patvēruma robežprocedūras laikā un kurām vairs nav tiesību palikt un kurām nav atļauts palikt, var turpināt aizturēt, lai novērstu to ieceļošanu dalībvalsts teritorijā, lai sagatavotu to atgriešanu vai lai īstenotu izraidīšanas procesu.

3. Personas, kā minēts šīs regulas 4. panta 1. punktā, kuras nebija aizturētas patvēruma robežprocedūras laikā un kurām vairs nav tiesību palikt un kurām nav atļauts palikt, var aizturēt, ja pastāv bēgšanas iespējamība Direktīvas 2008/115/EK nozīmē, ja tās izvairās no atgriešanas sagatavošanas vai izraidīšanas procesa vai kavē to, vai ja tās apdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai valsts drošību.

4. Aizturēšanu piemēro uz iespējami īsu laikposmu, un tā turpinās tikai tik ilgi, kamēr pastāv saprātīgas izredzes izraidīt un kamēr tiek sagatavoti un ar pienācīgu rūpību veikti izraidīšanas pasākumi. Aizturēšanas laikposms nepārsniedz šīs regulas 4. panta 2. punktā minēto laikposmu, un, ja sekojoša aizturēšana tiek noteikta tūlīt pēc šajā pantā paredzētās aizturēšanas, minēto aizturēšanas laikposmu ieskaita, aprēķinot maksimālos aizturēšanas laikposmus, kas noteikti Direktīvas 2008/115/EK 15. panta 5. un 6. punktā.

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1346 (2024. gada 14. maijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (OV L, 2024/1346, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

5. Līdz 2024. gada 12. decembrim Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2303 ([18]), saskaņā ar minētās regulas 13. panta 2. punktu izstrādā pamatnostādnes par dažādām praksēm, kas ir alternatīvas aizturēšanai un ko varētu izmantot robežprocedūras ietvaros.

III NODAĻA

KRĪZES SITUĀCIJĀS PIEMĒROJAMĀS ATKĀPES

6. pants

Pasākumi, kas atgriešanas robežprocedūrā ir piemērojami krīzes situācijā

1. Krīzes situācijā, kā definēts Regulas (ES) 2024/1359 1. panta 4. punktā, un attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kuri uzturas nelikumīgi un kuru pieteikums ir noraidīts patvēruma robežprocedūras ietvaros, ievērojot Regulas (ES) 2024/1359 11. panta 3., 4. un 6. punktu, kuriem nav tiesību palikt un kuriem nav atļauts palikt, dalībvalstis var atkāpties šādi:

a) atkāpjoties no šīs regulas 4. panta 2. punkta, dalībvalstis var pagarināt maksimālo laikposmu, kādā minētie trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieki ir jāizmitina minētajā pantā minētajās vietās, par papildu laikposmu, kas nepārsniedz sešas nedēļas;

b) atkāpjoties no šīs regulas 5. panta 4. punkta, aizturēšanas laikposms nepārsniedz šā punkta a) apakšpunktā minēto laikposmu un to ieskaita, aprēķinot maksimālos aizturēšanas laikposmus, kas noteikti Direktīvas 2008/115/EK 15. panta 5. un 6. punktā.

2. Šā panta 1. punktu piemēro arī tiem patvēruma robežprocedūrai pakļautajiem pieteikuma iesniedzējiem, trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts, pirms ir pieņemts Regulas (ES) 2024/1359 4. panta 3. punktā minētais Padomes īstenošanas lēmums un kuriem nav tiesību palikt un kuriem nav atļauts palikt pēc minētā īstenošanas lēmuma pieņemšanas.

3. Organizācijām un personām, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem atļauts dot padomus un sniegt konsultācijas, dod faktisku piekļuvi pieteikuma iesniedzējiem, kuri tiek turēti aizturēšanas vietās vai atrodas robežšķērsošanas vietās. Dalībvalstis var piemērot ierobežojumus šādām darbībām tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem šādi ierobežojumi ir objektīvi vajadzīgi drošības, sabiedriskās kārtības vai aizturēšanas iestādes administratīvās pārvaldības nolūkā, ar noteikumu, ka piekļuve tādējādi netiek pārmērīgi ierobežota vai padarīta par neiespējamu.

7. pants

Procedūras noteikumi

Ja dalībvalsts uzskata, ka tajā ir krīzes situācija, kā definēts Regulas (ES) 2024/1359 1. panta 4. punktā, tā var iesniegt pieprasījumu, lai piemērotu šīs regulas 6. pantā paredzētās atkāpes. Ja dalībvalsts iesniedz šādu pieprasījumu, piemēro attiecīgi Regulas (ES) 2024/1359 2.–6. pantu un 17. panta 3. un 4. punktu. Ja procedūra atkāpes saņemšanai jau ir sākta, ievērojot Regulas (ES) 2024/1359 2. pantu, dalībvalstis var iesniegt pieprasījumu piemērot šīs regulas 6. pantā paredzētās atkāpes minētās procedūras ietvaros.

8. pants

Konkrēti noteikumi un garantijas

Dalībvalsts, kas piemēro 6. pantā paredzēto atkāpi, pienācīgi informē attiecīgos trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus valodā, kuru trešās valsts valstspiederīgie vai bezvalstnieki saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, par piemērotajiem pasākumiem un par pasākumu ilgumu.

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2303 (2021. gada 15. decembris) par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 439/2010 (OV L 468, 30.12.2021., 1. lpp.).

IV NODAĻA

GROZĪJUMI REGULĀ (ES) 2021/1148

9. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1148

Regulu (ES) 2021/1148 groza šādi:

1) regulas 2. pantam pievieno šādu punktu:

"11) "solidaritātes darbība" ir darbība, kuras tvērums ir noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1351 (*) 56. panta 2. punkta b) apakšpunktā un kuru finansē no minētās regulas 64. panta 1. punktā minētajiem dalībvalstu sniegtajiem finansiālajiem ieguldījumiem.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1351 (2024. gada 14. maijs) par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Regulas (ES) 2021/1147 un (ES) 2021/1060 un atceļ Regulu (ES) Nr. 604/2013 (OV L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).";

2) regulas 10. pantam pievieno šādu punktu:

"3. Šajā regulā paredzēto atbalstu solidaritātes darbību nolūkos var finansēt no dalībvalstu un citu publisku vai privātu līdzekļu devēju sniegtajiem ieguldījumiem kā ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu.";

3) regulas 12. pantā iekļauj šādu punktu:

"7.a Ieguldījumu no Savienības budžeta var palielināt līdz 100 % no solidaritātes darbību kopējiem attiecināmajiem izdevumiem.";

4) regulas 29. panta 2. punkta pirmajā daļā iekļauj šādu apakšpunktu:

"aa) solidaritātes darbību īstenošanu, tostarp finansiālo ieguldījumu sadalījumu pa darbībām un finansējuma rezultātā sasniegto galveno rezultātu aprakstu;";

5) regulas II pielikuma 1. punktā pievieno šādu apakšpunktu:

"h) atbalstot solidaritātes darbības saskaņā ar III pielikuma 1. punktā noteikto atbalsta jomu.";

6) regulas VI pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. tabulā I punktā pievieno šādu kodu:

"030 Solidaritātes darbības";

b) pielikuma 3. tabulu groza šādi:

i) kodus 005 un 006 aizstāj ar šādiem:

"005 Īpašā tranzīta shēma, kas minēta 17. pantā

006 Darbības, ko aptver Regulas (ES) 2018/1240 85. panta 2. punkts";

ii) pievieno šādus kodus:

"007 Darbības, ko aptver Regulas (ES) 2018/1240 85. panta 3. punkts

008 Ārkārtas palīdzība

009 Solidaritātes darbības".

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

10. pants

Apstrīdēšana, ko veic valsts iestādes

Šī regula neietekmē iespēju valsts iestādēm apstrīdēt administratīvu lēmumu vai tiesas nolēmumu, kā paredzēts valsts tiesību aktos.

11. pants

Termiņu aprēķināšana

Visus šajā regulā noteiktos laikposmus aprēķina šādi:

a) ja dienās, nedēļās vai mēnešos izteikts laikposms jāsāk skaitīt no brīža, kad iestājies notikums vai notiek darbība, tad pašu dienu, kad iestājies notikums vai notiek darbība, attiecīgajā laikposmā neieskaita;

b) nedēļās vai mēnešos izteikts laikposms beidzas tajā dienā, kas sakrīt ar tādu pašu pēdējās laikposma nedēļas vai attiecīgi mēneša dienu, vai arī tajā pašā datumā, kāds bija tā notikuma vai darbības dienai, no kuras sāk skaitīt attiecīgo laikposmu; ja mēnešos izteiktajā laikposmā pēdējam mēnesim nav tā datuma, kurā laikposmam būtu jābeidzas, tad laikposms beidzas minētā pēdējā mēneša pēdējās dienas pusnaktī;

c) termiņos ir iekļautas sestdienas, svētdienas un attiecīgās dalībvalsts oficiālās brīvdienas; ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai oficiālajā brīvdienā, kā termiņa pēdējo dienu skaita nākamo darba dienu.

12. pants

Pārejas pasākumi

Līdz 2024. gada 12. septembrim Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām iesniedz Padomei kopīgu īstenošanas plānu, lai, novērtējot nepilnības un vajadzīgos operacionālos pasākumus, nodrošinātu, ka dalībvalstis līdz 2026. gada 1. jūlijam ir pienācīgi sagatavotas šīs regulas II nodaļas īstenošanai, un informē par to Eiropas Parlamentu.

Pamatojoties uz minēto kopīgo īstenošanas plānu, katra dalībvalsts ar Komisijas un attiecīgo Savienības struktūru, biroju un aģentūru atbalstu līdz 2024. gada 12. decembrim izstrādā valsts īstenošanas plānu, kurā nosaka darbības un to īstenošanas grafiku. Katra dalībvalsts pabeidz sava plāna īstenošanu līdz 2026. gada 1. jūlijam.

Šā panta īstenošanas nolūkā dalībvalstis var izmantot attiecīgo Savienības struktūru, biroju un aģentūru atbalstu, un Savienības fondi var sniegt dalībvalstīm finansiālu atbalstu saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē minētās struktūras, birojus, aģentūras un fondus.

Komisija cieši uzrauga valstu īstenošanas plānu īstenošanu.

13. pants

Uzraudzība un vērtēšana

Līdz 2028. gada 13. jūnijam un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas piemērošanu dalībvalstīs un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus.

Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma nosūta tai informāciju, kas vajadzīga tās ziņojumu sagatavošanai, ne vēlāk kā 2027. gada 12. septembrī.

14. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Šo regulu piemēro no 2026. gada 12. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2024. gada 14. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	H. LAHBIB